

Nieuwsbrief auto-immuun diagnostiek Juni 2018.

Vanaf 1 juli 2018 wordt het merendeel van de auto-immuun diagnostiek op het CBSL uitgevoerd op een nieuw apparaat. Het nieuwe apparaat is voorzien van de nieuwste en meest gevoelige meettechniek (chemiluminescentie). Bovendien zijn resultaten sneller beschikbaar.

Testen die op dit nieuwe apparaat worden uitgevoerd zijn:

- Antistoffen tegen tissue transglutaminase (TTG) IgA (coeliakie)
- Antistoffen tegen gedeamideerd gliadine (DGG) IgG (coeliakie)
- Antistoffen tegen cyclische gecitrullineerde peptide (CCP3) (reumatoïde artritis)
- Antistoffen tegen dubbelstrengs DNA (dsDNA) (o.a. SLE)
- Antistoffen tegen extraheerbare nucleaire antigenen (ENA) (gegeneraliseerde auto immuun ziekten)

Zoals bij de invoering van elke gewijzigde methode zijn er per test een aantal aandachtspunten:

- anti-TTG IgA en anti-DGG IgG:
De test wordt gerapporteerd in arbitraire chemiluminescentie eenheden (CU). De referentiewaarden zijn:
negatief < 20 CU
zwak positief 20 - 30 CU
positief > 30 CU
Het vergelijkend onderzoek met de oude methode heeft aangetoond dat de getalswaarden van de testen onderling niet goed te vergelijken zijn. De conclusies (negatief / positief) komen prima overeen.
- anti-CCP:
De test is van de zogenaamde 3^e generatie.
De test wordt gerapporteerd in arbitraire chemiluminescentie eenheden (CU). De referentiewaarden zijn:
negatief < 20 CU
positief >= 20 CU
Ook voor deze test geldt dat de getalswaarden van de oude en de nieuwe methode niet goed vergelijkbaar zijn. De conclusies (negatief / positief) komen prima overeen.
- anti-dsDNA:
De test wordt gerapporteerd in internationale eenheden (IU/ml). De referentiewaarden zijn:
negatief < 27 IU/ml
dubieus 27 - 35 IU/ml
positief > 35 IU/ml
Ondanks het feit dat de oude en de nieuwe methode worden gerapporteerd in dezelfde eenheid (IU/ml) is gebleken dat de getalswaarden onderling niet goed vergelijkbaar zijn.
Bij exacerbatie van SLE is er vaak een dynamiek in anti-dsDNA titer waarneembaar. Het is voor het aantonen van deze dynamiek dus essentieel dat de resultaten met dezelfde, nieuwe methode worden uitgevoerd. Van patiënten met een positief dsDNA resultaat zal, indien aanwezig (sera worden ca. 1 jaar bewaard), een vorig serummonster worden herhaald met de nieuwe methode. Beide resultaten worden dan gerapporteerd. Hiermee is gewaarborgd dat een goede inschatting van een eventuele exacerbatie kan worden gemaakt.
- anti-ENA:
De test wordt gerapporteerd in arbitraire chemiluminescentie eenheden (CU). De referentiewaarden zijn:
negatief < 20 CU
positief >= 20 CU
Bij een positief ENA resultaat wordt het serum doorgestuurd naar het Meander voor een typering. De screeningstest toont antistoffen tegen de antigenen Sm, RNP, SS-A (Ro60), Ro52, SS-B (La), Scl-70 en Jo-1 aan. Een belangrijk verschil met de oude methode is dat met de nieuwe methode antistoffen tegen CENP-B **niet** worden aangetoond.
Antistoffen tegen CENP-B geven in de ANA fluorescentie test (die wij altijd voorafgaand aan de ENA screen uitvoeren) een typisch (centromeer) patroon. Als dit het geval is wordt het serum ook doorgestuurd naar het Meander voor typering. Het kan dus voorkomen dat serummonsters met een positieve ANA fluorescentie en negatieve ENA screen test toch worden doorgestuurd voor een typering. Hiermee is gewaarborgd dat een volledig typeringsprofiel wordt gerapporteerd.